

STANDARDE DE COMPETENȚĂ PROFESIONALĂ ALE CADRELOR DIDACTICE DIN ÎNVĂȚĂMÎNTUL GENERAL

Ceapa Valentina, consultant superior,
Direcția Învățămînt preuniversitar
Ministerul Educației

Standarde educaționale de stat în învățământul general

- Educația reprezintă o prioritate națională și factorul primordial al dezvoltării durabile a unei societăți bazate pe cunoaștere.
- Idealul educațional al școlii din Republica Moldova constă în formarea personalității cu spirit de inițiativă, capabile de autodezvoltare, care posedă nu numai un sistem de cunoștințe și competențe necesare pentru angajare pe piața muncii, dar și independență de opinie și acțiune, fiind deschisă pentru dialog intercultural în contextul valorilor naționale.
- Standarde educaționale de stat constituie un ansamblu de documente normative și reprezintă un sistem de criterii și norme referitoare la nivelul de calitate care se dorește a fi atins de diverse componente și aspecte ale sistemului educațional.

Scurt istoric

- Standarde de învățare și dezvoltare pentru copilul de la naștere pînă la 7 ani și Standarde profesionale naționale pentru cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie (aprobate de către Consiliul Național pentru Curriculum la 23 august 2010)
- Standarde de eficiență a învățării (ordinul nr. 1001 din 23 decembrie 2011)
- Standarde de calitate pentru instituțiile de învățămînt primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului – (ordinul nr 970 din 14 octombrie 2013)
- Standarde operaționale minime pentru instituțiile de învățămînt primar și secundar general (ordinul nr. 61 din 10 februarie 2015)
- A fost aprobat grup de lucru pentru elaborarea *Standardelor profesionale pentru cadrele didactice din învățămîntul preuniversitar* și a *Standardelor profesionale pentru managerii școlari din învățămîntul general* (dispoziția nr. 240 din 20 iunie 2014, în cadrul Proiectului "EDUCAȚIA ÎN REPUBLICA MOLDOVA – COMPETENȚE PENTRU PREZENT ȘI VIITOR").
- A fost aprobat un grup de lucru pentru definitivarea *Standardelor profesionale ale cadrelor didactice și manageriale din învățămîntul general* (ord. nr. 233a din 02 iunie 2015)

Informație

- La 25 noiembrie 2015 aceste documente au fost plasate la transparență decizională, unde au fost vizualizate de **1865** ori Standardele profesionale ale cadrelor didactice din învățământul primar, gimnazial și liceal (avînd în sistem peste 30 000 de cadre didactice) și de **1117** ori "Standarde profesionale ale cadrelor manageriale din învățământul general" (în sistem avem circa 1345 de învățământ primar și secundar general și 1453 de instituții de educație timpurie).

Au parvenit proponeri	OLSDÎ	Instituții de învățământ primar și secundar	Dintre ele au fost acceptate	Parțial acceptate
Standarde profesionale ale cadrelor didactice din învățământul general	15	71	8	3

Revizuirea documentului

- La 26 ianuarie 2016 s-a organizat ședință de lucru privind dezbaterea proiectelor de documente Standarde profesionale ale cadrelor didactice și manageriale din învățământul general, unde au participat experți naționali, colegi de la IȘE, ME, autori, LAȘ, etc.
- Au fost organizate un șir de ședințe de lucru cu experții naționali, cu autorii, cu diferite persoane interesate;
- S-a lucrat 3 luni de zile cu unii autori ai Standardelor, și s-a obținut:

Structura documentului

- Numele documentului – Standarde de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general.
 - Documentul conține:
 - - Considerații conceptuale;
 - I. Structura Standardelor de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general;
 - II. Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general;
- (in total documentul are 7 pagini).

Considerații conceptuale

- ***Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice*** prezintă un sistem de referință important pentru autoevaluarea nivelului de performanță al cadrelor didactice din învățământul general. Standardele reprezintă *cerințele de bază* pe care trebuie să le demonstreze cadrul didactic, mereu deschis și motivat spre dezvoltare profesională și atingerea de performanțe superioare.
- Standardele se referă la funcțiile didactice prevăzute în art. 53, p.3-6 ale Codului Educației al Republicii Moldova (nr. 152 din 17.07.2014).

Considerații conceptuale

- Fiecare cadru didactic, cunoscând standardele, va fi capabil să își identifice punctele forte ale competențelor, precum și ariile dezvoltării profesionale, care necesită îmbunătățiri continue.

Considerații conceptuale

- Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general se aplică:
- de către cadrele didactice, pentru autoevaluarea activității, elaborarea planurilor individuale de dezvoltare profesională;
- de către evaluatorii externi, pentru determinarea nivelului calității activității cadrului didactic, elaborarea instrumentelor de evaluare-diagnostic pe fiecare dintre dimensiunile standardelor; elaborarea recomandărilor pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice;
- de către instituțiile abilitate în formare inițială și continuă a cadrelor didactice, pentru conceperea planurilor de învățământ în cadrul dezvoltării profesionale, elaborarea suportului curricular pentru respectivele activități.
-

Structura Standardelor de competență profesională al cadrelor didactice din învățământul general

- Acest document include ansamblul de *standarde, indicatori și descriptori*, care vizează dezvoltarea profesională coerentă și unitară a cadrelor didactice. Standardele de competență profesională acoperă întreaga activitate de predare-învățare-evaluare și se structurează pe **cinci domenii prioritare**:
 - Proiectarea didactică;
 - Mediul de învățare;
 - Procesul educațional;
 - Dezvoltarea profesională;
 - Parteneriate școlare.

Structura Standardelor de competență profesională al cadrelor didactice din învățământul general

- Pentru fiecare domeniu este precizat standardul necesar de atins/realizat. Fiecare standard este derivat în mai multe variabile, indicatori care reflectă acțiunile cadrului didactic oportune pentru atingerea lor. *Indicatorul* în contextul standardelor de competență profesională reprezintă o caracterizare a unei acțiuni sau a unui ansamblu de acțiuni interconexe, specifice unor aspecte concrete.
- Indicatorii vor fi mășurați prin intermediul *descriptorilor*, ce reprezintă o descriere a unor operații/acțiuni, specifice unui aspect concret. Descriptorii sînt orientați la măsurarea manifestării calitative a indicatorului respectiv.
- Indicatorii și descriptorii reprezintă sursa informațională sau dovezile privind funcționalitatea și eficiența standardului respectiv, dar și sursa de elaborare a diferitor instrumente de evaluare / monitorizare a acțiunilor / activității cadrului didactic, raportate la standardele de competență profesională.

Domeniul 1: Proiectarea didactică

- ***Standard: Cadrul didactic proiectează demersul educațional din perspectiva teoriei curriculare.***
- ***Indicatori:***
- ***1.1. Proiectează demersul didactic în conformitate cu rigorile cadrului curricular al disciplinei - 6 descriptori***
- ***1.2. Proiectează evaluarea procesului educațional și a rezultatelor școlare – 3 descriptori.***

Domeniul 2: Mediul de învățare

- ***Standard: Cadrul didactic asigură un mediu de învățare dezvoltativ.***
- ***Indicatori:***
- **2.1. Creează un climat relațional de încredere, solidaritate și respect, bazat pe principiile echității și ale toleranței – 6 descriptori.**
- **2.2. Asigură managementul clasei și al comportamentului elevilor – 3 descriptori.**
- **2.3. Organizează și utilizează în mod rațional și optim spațiul fizic – 2 descriptori.**

Domeniul 3: Procesul educațional

- ***Standard: Cadrul didactic asigură realizarea procesului educațional de calitate.***
- ***Indicatori:***
- **3.1. Gestionează procesul educațional la clasă - 3 descriptori.**
- **3.2. Demonstrează o comunicare didactică eficientă - 3 descriptori.**
- **3.3. Stimulează motivația, autonomia și responsabilizarea elevilor pentru propria învățare - 3 descriptori.**
- **3.4. Utilizează resursele didactice disponibile - 2 descriptori.**
- **3.5. Evaluează și oferă conexiuni inverse în vederea sporirii performanțelor - 4 descriptori.**

Domeniul 4: Dezvoltarea profesională

- ***Standard: Cadrul didactic gestionează propria dezvoltare profesională continuă***
- ***Indicatori:***
- **4.1. Construiește propria identitate profesională în concordanță cu rolurile prescrise de funcția didactică pe care o deține - 3 descriptori.**
- **4.2. Proiectează propriul traseu de dezvoltare profesională continuă - 2 descriptori.**
- **4.3. Realizează și monitorizează procesul de dezvoltare personală și profesională - 4 descriptori.**

Domeniul 5: Parteneriate școlare

- ***Standard: Cadrul didactic asigură relații de colaborare și respect cu familia și comunitatea, dezvoltând parteneriate.***
- ***Indicatori:***
- **5.1. Comunică la necesitate în mod curent cu membrii familiei/reprezentanții legali despre activitatea și progresul elevilor - 2 descriptori.**
- **5.2. Antrenează membrii familiei și ai comunității în eficientizarea procesului educațional - 3 descriptori.**
- **5.3. Facilitează implicarea elevilor în dezvoltarea proiectelor comunitare și a acțiunilor de voluntariat - 2 descriptori.**

- Ministerul Educației este deschis pentru sugestiile Dumneavoastră privind îmbunătățirea documentul de Standarde de competență profesională a cadrelor didactice

Va multumesc!